

INFORMAČNÍ LISTY

o sladování práce a rodiny

www.kr-vysocina.cz/rodinny_portal

3/2013

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Tyto listy jsou vydávány v rámci projektu „Rovnost na Vysočině v kontextu tvorby koncepce rodinné politiky kraje“, CZ.1.04/3.4.04/76.00239, který je financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR.

Rodiče se snaží

V našem životě dochází k neustálým změnám. V současné době je nesporné, že se změny stále zrychlují. Mění se tradice, způsob života, naše priority a hodnoty, ale co se nemění, jsou základní životní potřeby zázemí a bezpečí. Nejdůležitějším místem, kde mohou být tyto potřeby uspokojovány, je rodina.

Ideálem je rodina harmonická, stabilní, funkční, láskyplná. To vše ale vyžaduje určité podmínky a odpovídající vyspělost především rodičů. Velkou oporou jí v minulosti byla především širší rodina a tradice. Současná rodina se ale v mnohém mění a je nucena se vyrovnávat s řadou dříve neobvyklých okolností. Je velmi důležité umět si vybrat z mnoha možností a informací, což klade značné nároky na osobnostní vyzrálou jednatelů. Všichni jsme již přijali svobodu jako danost a samozřejmost (včetně dětí), ale zdaleka ne všichni si ji spojují se zodpovědností a povinnostmi vůči sobě i druhým.

V poradenské praxi pozorujeme, že přibývá rodičů, kterým záleží na demokratickém přístupu k dětem, a to s dobrým úmyslem podpořit jejich optimální rozvoj osobnosti, schopností a dovedností. Ne vždy si ale uvědomují právě tu druhou stranu mince s demokracií a svobodou spojenou, což je zohlednění potřeb druhých a zdůrazňování a vyžadování určité námahy.

Nemůžeme se pak divit, že již malé děti prosazují své požadavky nepřiměřeným způsobem a každá překážka je snadno zaskočí. S takovou rodinou se pak učíme určovat pravidla, nastavovat hranice, přijímat různá omezení a budovat vůli dítěte. Současně považujeme za významné, aby děti uměly vnímat své okolí, všimly si ostatních, jejich potřeb a snažily se jim porozumět. Neméně důležité je, aby děti uměly vyvinout nezbytné úsilí, chtějí-li něčeho dosáhnout nebo něco získat a zároveň nebyly zaskočeny sebemenším neúspěchem. Obojí je běžnou součástí našeho života.

I přesto, že se objevují různé negativní zprávy o tom, že přibývá poruch

chování, nemůžeme s tím jednoznačně souhlasit. Spíše je vše více v popředí, mluví se bohužel hodně především o tom, co se nedaří, než o tom, co se daří. Naopak podle našich zkušeností přibývá rodičů, kteří přicházejí s opravdovým zájmem o co nejlepší výchovné vedení svých dětí.

Je na nás všech, abychom co nejlépe využili všech vymožeností svobody a demokracie, které máme k dispozici, nejlépe tím, že začneme každý sám u sebe.

Přejeme nám všem hodně sil, optimismu a úspěšnost při rozlišení podstatného od nepodstatného, i to, abychom uměli změnit k lepšímu to, co změnit můžeme.

*Hana Kabelková a Jarmila Prošková,
Pedagogicko-psychologická poradna
Jihlava*

Foto: Stockfresh.com / Wavebreak Media Ltd.

Největší hodnota

Najít vhodného partnera na celý život a založit s ním rodinu, která poskytne svým členům jistotu, radost a štěstí, je největší hodnotou obyvatel Česka. Tento cíl vyhrává v pořadí důležitosti u více než 90 % populace. Tak alespoň tvrdí výsledky průzkumů Sociologického ústavu, Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí a CVVM.

Na základě této skutečnosti bychom se mohli domnívat, že rodiny v ČR budou stabilní, stanou se základem společnosti a děti z těchto rodin bude charakterizovat zdravá sebedůvěra, psychická vyrovnanost, elán do života, pracovitost a odpovědnost. Proč tomu tak není? Na základě jiných výzkumů v české společnosti si většina populace přeje žít bez závazků a s uplatněním tolik proklamované svobody v partnerských vztazích. Přání je tedy v rozporu s realitou osobního života. Tato schizofrenie vlastně říká: chci, abys byl věrný, poskytni mi jistotu, abych já si mohl užívat. Je samozřejmé, že když takový požadavek uplatňuje i druhá strana, nastává patová situace. Současný člověk tedy touží po jistotě, po přístavu zvaném rodina, ale zároveň se musí vyrovnávat se silicím individualismem kolem sebe. Vždyť už jen příklad z těch mnoha sloganů: „Já a mé Magnum“, nebo: „Užij si v nejlepším autě ve své třídě“ nás vrhají do spotřebního života, ve kterém to nejpodstatnější je, uspokojení sama sebe. Současné partnerství mezi dvěma lidmi často postrádá vzájemnou úctu, respekt a prvek obětí. Zdá se, že společné soužití více vystihuje filosofie: „Mám rád sebe, proto potřebuji tebe.“ Přitom každý z nás můžeme vědět, jakého prchavého typu uspokojení prožíváme, když naplňujeme pouze své potřeby. Na straně druhé můžeme ze zkušenosti poznat trvalou radost z dobrovolného konání činů, které prospívají druhým.

Pokračování na str. 3

Jak to vidím já aneb práce na dálku očima koordinátorky

Pracovat z domova je snem nejednoho z nás. Za zimních rán, kdy za okny fouká studený vítr a sypou se sněhové vločky, myšlenka, že jen zapnu počítač ve vedlejší místnosti a jsem v práci místo hodiny strávené na cestě, je velmi lákavá.

Také možnost pracovat z domu pár dní, kdy mě trápí chřipka, ale s hrnkem čaje a v teple domova jsem schopna po malých dávkách pracovat, může znít někomu jako rajska hudba. A co teprve, když mi onemocní dítě, babička hlídat nemůže a termín odevzdání měsíční uzávěrky je dnes? Ve všech těchto případech je práce z domova ideálním řešením situace.

Poprvé jsem se s touto možností setkala při svém pobytu v USA už před deseti lety. Moje sousedka Ghada, samoživitelka s dvěma malými dětmi tak pracovala, když byly nemocné. Jako administrativní pracovnice ve společnosti vlastnila několik bytových domů byla zodpovědná za kontrolu provedených plateb a správnost údajů u klientů účtů. Byla cizinka a prázdniny s dětmi trávila u rodičů v Libanonu. Po vybrání řádné dovolené jí zaměstnavatel umožnil přístup do firemní databáze a pracovat tak mohla odkudkoli, kde měla k dispozici počítač a internet. I kamarádka Jane pracovala výhradně z domu. Jejím zaměstnavatelem byla cestovní kancelář, která zprostředkovala letenky a jízdenky pro příslušníky americké armády.

Jako matka samoživitelka jsem si uvědomovala výhody, které flexibilní práce umožňuje. Mnohem lépe se tak dá sladit práce s rodinou – to věčné hledání řešení, kdo vyzvedne dítě z kroužku, stihne opraváře na pračku, když musím dokončit projektovou zprávu. V té době jsem si neuměla představit, že by něco takového mohlo fungovat i u nás v České republice. Vždyť podmínky, kultura i myšlení lidí tu byly značně odlišné.

Ale časy se mění! Po dvanácti letech jsem se vrátila a situace se za tuto dobu výrazně změnila. Počítač a internet je téměř v každé domácnosti, mobilní telefony mají už i děti ve škole. A zaměstnavatelé začínají chápat, že spokojení zaměstnanci jsou zárukou kvalitně odvedené práce. Snaží se proto stále více vycházet vstříc jejich potřebám. A zájem o flexibilní formy práce, mezi které práce na dálku patří, roste. Práce na dálku je řešením i pro ty, kteří nežijí ve velkém městě, ale v menších městech nebo na vesnicích, kde je pracovních příležitostí méně. Díky moderním technologiím mohou i z těchto míst pracovat vzdáleně pro

zaměstnavatele v jiných krajích, dokonce i v jiných státech, a nemusí se stěhovat za prací. Zároveň se otevírají i nové možnosti pro zdravotně znevýhodněné spoluobčany.

Nad možností pracovat na dálku jsem se zamýšlela po svém návratu často. Bydlím na vesnici, jsem matka samoživitelka, v místě bydliště práce není. Zato je tam klid, dle mého názoru lepší prostředí pro děti a jsou tu rodiče, kteří moji pomoc budou s přibývajícím věkem potřebovat. Při zmínce, že by se mi hodila práce z domu, každý kroutil hlavou: „To přeče v Čechách nejde!“

Foto: Stockfresh.com / Ron Chapple

Jako skvělý nápad mi proto přišla iniciativa třebíčské radnice a její projekt „Vybudování koordináčního centra práce na dálku v Třebíči“. Nezáváhala jsem a rozhodla se zužitkovat svoje zkušenosti s prací na dálku z mého pobytu v USA. V srpnu 2012 jsem se stala jednou z koordinátorek aktivit tohoto projektu, jehož cílem je vzdělávat a informovat o práci na dálku zaměstnavatele, uchazeče o zaměstnání a ostatní zájemce o tento způsob výkonu práce. Viděla jsem to jako skvělou příležitost pro všechny, kteří se snaží sladit každodenní povinnosti s těmi pracovními, a také pro zaměstnavatele, kteří v nelehké eko-

nomické situaci hledají efektivní cesty, jak snížit náklady, aniž by se to promítlo do kvality poskytovaných služeb a obešlo se to bez propouštění.

Na začátku bylo mnoho hodin strávených vyhledáváním informací o práci na dálku, překládáním materiálů od zahraničního partnera projektu Telework Association z Velké Británie. A také vysvětlování klientům, že práci nezprostředkováváme a nenahrazujeme činnost našeho místního partnera, kterým je Úřad práce ČR – krajská pobočka v Jihlavě. Nyní má projekt za sebou již rok a půl. Od samého začátku poskytujeme poradenství v oblasti práce na dálku formou konzultací osobních, telefonických i s využitím Skypu. Vznikl webový portál <http://pracenadalku.trebic.cz>, kde jsou informace o projektových aktivitách a mapa firem, které flexibilní pracovní úvazky využívají. Zdarma je tu ke stažení Metodika implementace práce na dálku a odkaz na bezplatný Software pro podporu práce na dálku. Pravidelně rozesíláme newsletter s informacemi o činnosti centra, plánovaných aktivitách a přidáváme novinky a zajímavosti ze světa práce na dálku, které dáváme i na Facebook. Pořádáme školení, semináře a webináře o práci na dálku s cílem seznámit co nejvíce osob i organizací s touto možností a snažíme se jim ukázat, že přehnané obavy z práce na dálku jsou zbytečné.

Při konzultacích s klienty mohu čerpat ze svých osobních zkušeností s prací na dálku. Sama vidím výhody, které mi to přináší. Strávím týdně o tři hodiny méně na cestách. Tento čas mohu věnovat dceři. Jsem si vědoma toho, že děti rychle rostou a že čas s nimi nyní strávený se už nikdy nebude opakovat. Peníze ušetřené za benzín použijeme na výlet do Lednice. Možná to není mnoho, ale pro mě je to i pomoc při řešení dalších situací. Je-li třeba, mohu zavést dítě k lékaři, mohu se flexibilně přizpůsobit většině událostí v rodině a pracovat dle potřeby.

Práce na dálku má však i svá rizika a výzvy, s kterými je třeba se vypořádat. Je nutné si práci umět dobře naplánovat a stanovit si priority. Oddělit pracovní a osobní život. Doplnit si znalosti z oblasti IT. V rámci konzultací zdarma vám společně s kolegyněmi z realizačního týmu odpovíme na vaše konkrétní otázky o práci na dálku a poradíme s ohledem na vaši situaci.

Koordináčním centrem práce na dálku najdete v budově Městského úřadu Třebíč na Masarykově náměstí 116/6. Informace o práci na dálku naleznete i na našem webovém portálu <http://pracenadalku.trebic.cz>.

Denisa Hájková

Město Třebíč má program prorodinné politiky

Město Třebíč se stalo od 1. června roku 2012 jedním z partnerů projektu Kraje Vysočina „Rovnost na Vysočině v kontextu tvorby koncepce rodinné politiky kraje“, jehož cílem je usilovat o prosazení systémových opatření pro plnění principu rovných příležitostí mužů a žen na trhu práce a vytváření podmínek pro soulad rodinného a pracovního života v Kraji Vysočina.

Zapojení do tohoto projektu bylo jedním z impulzů pro vytvoření „Programu prorodinné politiky města Třebíče na roky 2013 – 2015“, který je zastřešujícím dokumentem, jehož obecným cílem je vytvořit na úrovni města prostředí příznivé rodině a podpořit systémový přístup k opatřením regionální rodinné politiky.

Program představuje souhrn dotýkající se zejména finanční podpory prorodinných aktivit, podpory služeb pro rodinu, podpory společensko-kulturních akcí a osvětové aktivity, podpory spolupráce všech subjektů na místní úrovni pod zorným úhlem naplňování potřeb rodiny, bytové politiky a budování infrastruktury. Jeho hlavním záměrem je vytvářet ve městě Třebíči systém navzájem provázaných opatření prorodinné politiky, jejichž cílem je fungující rodina ve všech jejích formách.

Na tvorbě programu spolupracovalo velké množství odborníků na danou problematiku jak z řad zaměstnanců města Třebíče – odboru sociálních věcí, odboru školství a kultury, odboru správy majetku a investic města, odboru rozvoje a územního plánování, odboru dopravy, příspěvkových organizací města, tak zástupců neziskových organizací – např. Oblastní charity Třebíč, obecně prospěšné společnosti DIANA TŘEBÍČ, občanských sdružení Občanská poradna Třebíč, STŘED, TREMEDIAS, Třebíčské centrum.

Problematika prorodinné politiky byla ve spojitosti s vytvářením dokumentu projednávána v rámci pracovních skupin komunitního plánování sociálních služeb v Třebíči, v komisi pro sociálně-právní ochranu dětí, v komisích Rady města Třebíče (komisi sociální, komisi Zdravé město a Místní agenda 21, komisi pro rozvoj města,

komisi prevence kriminality a drogové problematiky), v rámci Týmu pro mládež Systému včasné intervence Třebíč či Fóra Zdravého města a místní Agendy 21. Ve strukturách všech těchto institucí jsou zastoupeni představitelé všech relevantních organizací – veřejné správy (státní správy i samosprávy) a neziskových organizací všech typů a zaměření.

Třebíč

Foto: Město Třebíč

Chceme-li žít ve společnosti, kde nebudou děti vnímány jako handicap pro úspěšný život, je nutné zavádět na všech úrovních prorodinná opatření, jež směřují k dlouhodobě udržitelnému sladení pracovního a rodinného života, a to i s ohledem na rodiny, kde se o dítě stará pouze jeden z rodičů, nebo kde se členové rodiny starají o hendikepovaného, dlouhodobě nemocného nebo nesoběstačného rodinného příslušníka. V opatřeních rodinné politiky by neměla chybět ani opatření usnadňující péči o (pra)rodiče, kteří v pokročilém věku mohou vyžadovat zvláštní péči.

Miroslav Cejpek

Průběhu projektu v číslech:

- Zorganizováno 5 kulatých stolů (v každém okrese Kraje Vysočina jeden)
- Uskutečněno 15 seminářů (v každém okrese Kraje Vysočina tři)
- Proběhla dvoudenní konference v Jihlavě
- Dokončeno 8 setkání podpůrné skupiny v Havlíčkově Brodě
- Vydány tři brožury
- Vytvořeny tři videošoty a jeden audiošot
- Vydána tři čísla Informačních listů
- Získána zpětná vazba o problematice sladování a rovných šancí od více než 350 firem z Kraje Vysočina
- Vytvořen rodinný portál Kraje Vysočina
- Funguje pět pracovních skupin (v každém okrese Kraje Vysočina jedna)
- Téměř 700 osob získalo z projektu nějakou formu přímé podpory

Co nás ještě čeká

- Realizace 8 setkání podpůrné skupiny v Jihlavě
- Vydání dvou brožur
- Vytvoření devíti videošotů a jednoho audiošotu
- Vydání dalších dvou čísel Informačních listů
- Uspořádání závěrečné konference projektu v Hrotovicích
- Realizace pěti závěrečných kulatých stolů (v každém okrese Kraje Vysočina jeden)
- Vytvoření regionálních koncepčních materiálů k prorodinné politice (pro každý okres jeden)
- Zpracování modelu fungování místního partnerství v oblasti rodinné politiky v Kraji Vysočina

Největší hodnota

Pokračování ze str. 1

Kdo ještě neviděl vděčnost v očích svého dítěte, partnera, nebo i jiného člověka, kterého jsme obdarovali, nebo nějak mu pomohli? Stručně řečeno: „Štěstí je výsledek nesobeckého vztahu k druhým.“

Je za námi čas bilancování na konci roku, čas zastavení v kruhu nejbližších, čas nového odhodlání a zaměření se na nejvyšší cíl lidí, žijících v této zemi tak, aby naše děti byly šťastné a my sami prožili naplnění z dobrovolné služby ve prospěch druhých. A rodina je hodnota, kterou se vyplatí cíleně budovat a pro její udržení také něco obě-

tovat. A ať ji někdo má, nebo zrovna nemá, stejně rád vyhledává a odpočívá ve společnosti lidí, kteří jej přijímají a mají ho rádi.

Nové odhodlání v roce 2014 přeje za pracovní skupinu projektu pro okres Jihlava

Aleš Zástěra

Život je dar

Pojednání s trochou antropologie a trochou lidské zkušenosti

Jakmile se narodíme, jsme vrženi do světa vztahů. Ty se dají velmi zjednodušeně rozdělit do tří oblastí: primárním je vztah nás k sobě samým, druhý okruh jsou vztahy v rodině a blízkém společenství a pak je zde sféra širšího vztahování se ke světu, a to se zřetelem k jeho charakteru (například lidská morálka, víra aj.).

Všechny tři roviny jsou velmi důležité, nicméně pro člověka je určující právě to, jaký má vztah k sobě, resp. jak a k čemu byl vychován. Jakkoli to může zavánět egoismem, pravda je opačná – váží-li si člověk sebe jako bytosti, považuje-li svůj život za dar a neslevuje-li z lidských hodnot jako jsou pravda, úcta a pokora, bude tak přistupovat i ke světu kolem a naplní svým přesvědčením i vztahy rodinné a (celo)společenské. To samé v podstatě říká stará lidová moudrost: Co nemáš rád, nečiň jinému. S tím souvisí i problematika výchovy, potažmo vzdělání. Velká je myšlenka předního českého filosofa Jana Sokola, že život je dar. Dar nám je svěřen, stejně jako život, a zároveň nás zavazuje. A tak i úcta k životu by se měla oplatit dárci, totiž rodičům, ale zároveň je třeba předat dar života dál, tedy dětem. To vychází právě z předpokladu, že být člověkem znamená žít vždy a nutně ve vztazích, neboť v nich se demonstruje síla lidskosti a velkého úkolu předávání si – ať už pouhých informací či obsahů s hlubším přesahem (láska jako péče o druhého, výchova k ekologii atd.)

Když přejdu z oblasti všeobecné do roviny konkrétní, máme tu tzv. sendvičovou generaci – tj. generaci lidí, kteří se starají o své rodiče a zároveň

Foto: Shutterstock.com / gabczí

i o své děti a nachází se tak uprostřed dvou vztahových rovin. V této situaci se ocitám i já. Někdy má člověk pocit, že je pouze sekundantem všech

událostí, nicméně dle mého názoru se právě v této životní etapě ukazuje, zda dar života, který byl člověku svěřen, správně pochopil, či zda jej pouze přijal. Beru péči o své děti i rodiče jako prubířský kámen života. Právě teď je potřeba propojit a naplnit všechny roviny vztahů: rodičům dokázat, že ve výchově uspěli, dětem předestřít, že postarat se o své předky je povinností každého z nás a že být rodičem, který vychovává, je věc nejtěžší, nicméně v perspektivě výchovy zvládnuté věc nejkrásnější. Vždyť pouze tak se naše děti odváží mít vlastní pokolení (bez ohledu na limity dnešního světa jakými jsou chudoba, hlad či stárnutí populace atd.) a pouze tak se opět předá dar života dál. Dar, který dokáže, že mít rád sebe není pýcha, ale výchozí bod jakékoliv dobré aktivity, že usilovat o příznivé klima pro život není nadnesený cíl, ale realizovatelný potenciál každého z nás, a v neposlední řadě také dar života, který další lidskou bytost vnoří do světa vztahů, díky nimž a skrze něž žijeme.

Přeji proto nejen sobě, ale všem, kteří se dříve či později dostanou do role prostředníka a současně zprostředkovatele výchovy i péče, aby situaci zvládli s lehkostí a úsměvem, ale také s pevným vědomím toho, že právě v odpovědnosti za okolní vztahy a naše bližní (ať už jsou to rodiče, děti, zvířata, či sousedé odvedle) se ukazuje to, jaký člověk doopravdy je.

Monika Brzoňová

Jak projekt „Rovnost šancí“ ovlivnil rodinnou politiku v Jihlavském regionu

V úvodu musím podotknout, že těžko lze po roce působení měkkého projektu očekávat konkrétní hmatatelné výstupy. Proto se pokusím popsat, jak pocitově vnímám své působení v regionu, i když to nemám nijak ověřené.

1) Kraj vyvíjí úsilí v oblasti rodinné politiky, které shrnul a deklaroval ve strategickém dokumentu Koncepce rodinné politiky Kraje Vysočina, schváleném zastupitelstvem kraje.

2) Šíření povědomí o konkrétních opatřeních a nástrojích na sladování pracovního a rodinného života a rovnosti žen a mužů vycházejících z Koncepce RP či které by mohly být do této Koncepce zapracovány:

a) Prostřednictvím osobních návštěv, rozhovorů a e-mailů

b) V souvislosti s pozváním na konferenci „(O)sladování života“ a představením jejích témat – únor, březen 2013

c) V souvislosti s pozváním na projektové semináře a představením jejích témat – září, říjen, začátek listopadu 2013

d) Prostřednictvím Informačních listů a jejich šířením při všech příležitostech

3) Schází se pracovní skupina, na které se snažíme pojmenovat problémy v okrese a navrhnout náměty na změny (viz zápisy na Rodinném portále). Členové se postupně seznamují a hledají cesty k sobě a společné práci.

4) Průzkum firem

a) propagace projektu a tematiky „sladování“ ve více než 100 firmách prostřednictvím rozhovorů s min.

200 zaměstnanci (zdaleka ne vždy první, kterému byl projekt a průzkum vysvětlen uznal, že je ten povolán k vyplňování – často doporučil další osobu, které se vše vysvětlilo znovu), 96 vyplněných dotazníků – osvěta alternativním způsobům zaměstnávání a rovnosti žen a mužů
b) Zapojení 5 žen na MD a po MD do průzkumu, jejich aktivizace a zprostředkování práce, se kterou do té doby neměly zkušenost a dle rozhovoru s nimi by se na ni nikdy samy nepřihlásily. Nakonec velmi pozitivně tuto zkušenost hodnotily (byť probíhala velmi krátkou dobu – 2 měsíce).

5) Představení témat projektu „Rovnost šancí na Vysočině“ a všech jeho aktivit na seminářích v Jihlavě. Účastníky (i zájemce, kteří se z nějakých důvodů zúčastnit nemohli) velmi zaujal Rodinný portál, kde jsou k nalezení tematické brožury projektu a jednotlivé přednášky z konference a seminářů.

Soňa Krátká

Internetové sociální sítě mohou podpořit rodinný život

Když jsme se nedávno v projektovém týmu bavili o internetových sociálních sítích, kolegyně mi řekla, že jsem jediný v jejím okolí, kdo se jich zastává.

Premýšlel jsem, čím to je. Tím, že mám dvě děti ve věku 15 a 18 let, které bez „chytrého“ telefonu neudělají ani krok? Tím, že mě informační technologie vždy přitahovaly a svého času jsem se podnikáním na internetu živil? Tím, že se studiem sociálního kapitálu dlouhodobě zabývám? Tím, že mě přitahují nové věci a rád experimentuji? Možná od každého trochu.

Za první z užitečných nástrojů shledávám vzájemné sdílení našich internetových kalendářů (v podstatě elektronický diář). Děti i manželka tak přesně vědí, kdy kde mám jaké schůzky, já mám neustále na očích, kdy mají děti nějakou akci (veřejné vystoupení, mimoškolní vzdělávání, zábava apod.), vidíme, kdy je nějaká společná rodinná událost atd. Když se sejdeme, nemusíme si tak říkat, kdy koho co čeká, protože to už dávno každý víme, ale můžeme se bavit o tom, co od té které akce očekáváme, proč bychom se chtěli nebo nechtěli zúčastnit apod. Tj. místo technického hovoru o plánování se můžeme přímo sdílet o svých pocitech a preferencích, což považuji za mnohem důležitější než jen „rodinné plánování“ času.

Na Facebooku již děti mají své soukromé skupiny, do kterých nám (rodičům) nedali přístup, takže už nemůžeme sledovat všechny jejich aktuální reakce a prožitky jak tomu bylo ještě před pár lety. Ale respektujeme to. I děti potřebují své soukromí a je přirozené, že v tomto věku nechtějí, aby rodiče sledovali každý jejich projev. Mají ale plný přístup do mého a manželčina profilu, takže nyní je to u nás spíše obráceně a děti mohou sledovat, jak jejich rodiče komunikují v rámci svých sociálních sítí, co sdílí, co jak komentují, co lajkují apod. Odměnou pro nás je, když třeba některé dítě sdílí nebo lajkuje náš příspěvek. O některých statusech si pak při společném jídle (zpravidla večeři) povídáme, podrobněji rozebíráme to, co jsme na Facebooku zaznamenali, proč jsme danou věcí lajkovali či sdíleli atd.

Za užitečný shledávám i Twitter. Jelikož na Twitteru je vše veřejné, můžeme někdy zaznamenat i docela vtipné momenty. Např. ani mě by nenapadlo

svolávat se pomocí twitterové zprávy na oběd, což někteří mladí na IT konferencích dělají...

Foto: Shutterstock.com / 1000 Words

Vzhledem k tomu, že často nejsme jako rodina spolu, velmi nám v komunikaci pomáhá služba Hangouts. Pokud jsme každý na Wi-Fi síti (je jedno, kde zrovna na světě), můžeme spolu komunikovat úplně zadarmo a to včetně videohovorů. Věc, která byla před několika lety ještě zcela nemyslitelná nebo využitelná jen pro top managery za velmi tučný peníz. Díky tomu spolu komunikujeme častěji a déle, než bychom dělali prostřednictvím klasického (byť mobilního) telefonu.

A ještě jedna zajímavá internetová služba. Někteří z ní mají strach, já ji shledávám jako užitečnou. Jedná se

o možnost sdílet zobrazení své polohy dle lokalizace chytrého telefonu s vybranými lidmi. Díky tomu nyní manželka ví, že jsem dojel na místo určení, i když zrovna nestihnu poslat SMS. Nemusí se tak desítky minut strachovat, jako dříve. Když se neozývají děti při návratu z nějaké akce, můžeme vidět, zda jsou ještě na místě, nebo se už vrací. Jistěže tato funkce není stoprocentní a nemůže zcela nahradit telefonát či SMS, ale k určité propojenosti naší rodiny též přispívá.

Mohl bych ještě pokračovat o sdílení fotek na Instagramu, předhánění se s mým synem, kdo má více „check-inů“ na Foursquare, o možnostech různých sociálních her, díky kterým můžete poznávat nové lidi, navazovat nová přátelství atd., ale na to zde není prostor.

O 19. století se říká, že to bylo století páry. Průmyslová revoluce opravdu změnila životní styl mnoha lidí. Je ale také pravda, že někteří házeli kameny na lokomotivy a parní

stroje, neboť jim braly práci, a báli se jich. Někteří tyto nové stroje později vzali na milost a začali je běžně používat, někteří v tomto odmítavém postoji i zemřeli. 20. století je nazýváno informačním věkem, 21. století bude asi nazýváno věkem sociálních sítí. Informační technologie, včetně aplikací využívající sociální sítě, mohou být dobrým služebníkem, ale také špatným pánem. A to když se na nich člověk stane závislý, není dostatečně obezřetný, zneužívá je pro exhibici svých špatných vlastností apod. Je na každém z nás, jaké místo jim ve svém životě dáme. A kdo chce, může vzít do ruky kámen...

Vít Skála

Novoroční anketa

Začíná rok 2014. Určitě se zamýšlíte nad tím, co Vám minulý rok přinesl či vzal a jak naplnil či nenaplnil Vaše přání. Zajímají nás Vaše názory. Podělte se s námi o hodnocení loňského roku a o to, co očekáváte od roku 2014.

Vyplněnou anketu vystřihněte a odešlete na adresu: **Ivana Matoušková, Krajský úřad Kraje Vysočina, Žižkova 57, 587 33 Jihlava**. Nejzajímavější názory uveřejníme na Rodinném portálu. Tři vylosované účastníky naší malé ankety odměníme malým dárkem:

1. Co Vás vloni potěšilo nebo naopak zklamalo?

2. Na co se v tomto roce těšíte nebo čeho se naopak obáváte?

3. Co by měl Kraj Vysočina udělat, aby byli jeho občané spokojeni?

Jméno, adresa, podpis

Podpůrné skupiny – cesta k sebedůvěře

Koučink, kurs psaní životopisů, kurs o tom, jak zvládnout přijímací pohovor – možnosti, jak se přiblížit vytoužené práci, je celá řada. Někdy je ale problém hlouběji. Co třeba dělat ve chvíli, kdy se vám dlouhodobě nedaří, pochybujete o smyslu svého snažení nebo už dokonce máte pocit, že na hledání práce nemáte energii?

Všem, kteří (resp. které – oslovujeme totiž „bohužel“ jen ženy) se o návrat na trh práce snaží a výše uvedené pocity znají, je určen cyklus podpůrných skupin, který v rámci projektu „Rovnost šancí na Vysočině“ poprvé proběhl na jaře v Havlíčkově Brodě a který se nyní bude v druhém běhu konat v Jihlavě.

Podpůrné skupiny vedou zkušené lektorky Petra Prest a Kristina Špryňarová Gottelová, které zkušenosti z Havlíčkova Brodu shrnují: „Když vám chybí sebedůvěra, nemá smysl učit vás, že při pracovním pohovoru máte sedět zpříma – stejně to nebude fungovat. Daleko efektivnější je pomoci ženám najít jejich motivaci a vnitřní zdroje energie, což je náplní podpůrných skupin, které vedeme. Pak už má daleko větší smysl zabývat se kariérovým poradenstvím a různými technikami, jako jak napsat dobrý životopis.“

V Jihlavě je začátek druhého cyklu podpůrné skupiny naplánován na začátek března – zájemkyně se mohou hlásit regionální koordinátorce projektu „Rovnost šancí na Vysočině“ na mailu sona.kratka@volny.cz.

Rovné příležitosti a rodinná politika: jak to jde dohromady?

I když rodinná politika nepatří mezi politické priority, pořád je na tom o mnoho lépe než téma rovných příležitostí žen a mužů. Zatímco rodinná politika evokuje obrazy – pokusím se o vánoční aktualizaci – usměvavého tatínka nesoucího stromeček, klidné maminky, která peče, a dětí upatlaných od těsta, kteří se mají všichni rádi, pod rovnými příležitostmi si leckdo představí spíš boj na pracovišti nebo ženy, které se chtějí umanutě vyrovnat mužům. Zkusme tyto barvotiskové stereotypní obrázky nechat na chvíli stranou (oba postihují jen malý výsek zmíněných témat) a zamyslet se nad dvěma průniky těchto témat.

První průnik pokrývá oblast zaměstnání, kterou se zabývá problematika sladování rodinného a pracovního života. Zaměstnanci podle ní nejsou jen pracovníky, kteří mají dobře odvádět svou práci, ale jsou i lidmi,

kteří mají také svůj rodinný život, jež si žádá prostor, čas a péči, což je třeba respektovat. Osvícení zaměstnavatelé už proto nabízejí zkrácené úvazky, pružnou pracovní dobu a jiné formy organizace práce, aby umožnili zaměstnancům lepší sladění životních rolí, které každý z nás máme – odměnou jim je vyšší loajalita zaměstnanců a často také vyšší efektivita práce. Tato úroveň, o které se aktuálně diskutuje nejvíc, se konceptuálně opírá o představu, že je dobré, aby i lidé, kteří mají rodinu, mohli participovat

Foto: Stockfresh.com / Dmitriy Shironosov

na trhu práce – je to důležité jak pro ekonomiku celkově, tak pro každého z nás (ze dvou platů se žije lépe než z jednoho).

Pokud bychom k tomuto standardnímu pojetí sladování přidali rozměr rovných šancí, myšlenková východiska by se nám trochu posunula: není důležité jen to, aby lidé s rodinnými závazky (typicky ženy) nějak pracovali, ale aby jim bylo umožněno pracovat tak, aby každý mohl naplnit svůj potenciál daný vzděláním a svými jedinečnými talenty. Je zavádějící chápat rovné příležitosti jako mechanické a soutěživé poměrování toho, která žena je v čem lepší než ten který muž a naopak, v tomto kontextu je důležitější, aby o tom, jak se na trhu práce uplatníme, rozhodovaly jen okolnosti, které jsou

relevantní. V realu by naplnění tohoto imperativu znamenalo např. proměnu organizační kultury zaměstnavatele tak, aby i lidé pracující na částečný úvazek mohli být ve vedoucích pozicích. Ano, většině z nás by v tuto chvíli stačilo, kdybychom mohli sladovat na zmíněné první úrovni, ale doufejme, že pro naše děti už bude samozřejmostí ta druhá.

Další průnik lze nalézt přímo v rodinném prostředí. Domácím pracím a péče o děti sice ženy věnují statisticky významně více času než muži, ale to považujeme za věc konkrétní dohody v každé rodině. Hledisko rovných šancí pak přichází ke slovu ve chvíli, kdy si představíme modelový příklad dlouholetého manželství, v němž muž vydělává a žena se stará o děti a jejich rodinné zázemí. Taková situace může být harmonická, může být i napjatá (každý máme jiné preference a představy o tom, jak věci mají být), každopádně má zásadní existenční dopady

ve chvíli, kdy toto manželství skončí rozvodem. Žena má jen minimální důchod, protože nepracovala, případný pozůstalostní důchod je přiznáván jen „aktuální“ partnerce, tj. jako rozvedená, která třicet let dělala manželovi servis, nedostane od státu nic, zatímco případná nová manželka obstojný vdovecký důchod. Díky optice rovných šancí se v posledních letech diskutuje o možných řešeních a proměně důchodového systému.

Rovné příležitosti žen a mužů proto doporučuji chápat jako inspiraci pro rozšíření myšlenkových obzorů – vyplatí se to víc než se jich bát nebo je a priori odmítat.

Eva M. Hejzlarová

Nebojme se nového občanského zákoníku

Dne 1. ledna 2014 vstoupil v platnost nový občanský zákoník (NOZ). Má více než 3000 paragrafů a ruší více než 200 zákonů, řada zákonů je v souladu s NOZ novelizována.

Někteří odborníci tuto právní normu vítají, protože nás údajně vrací do Evropy. Stojí na hodnotách, kterými jsou především člověk a ochrana jeho svobody. Nejobecnějším kritériem k výkladu a použití NOZ je hledisko spravedlnosti. Zákon ctí právo člověka brát se o vlastní štěstí a štěstí jeho rodiny. Vychází z úvahy, že jen šťastný člověk je motivován k soudržnosti, konání dobra a pomoci jiným.

Odlisný názor zastávají ti, kteří tvrdí, že NOZ je příliš obsáhlý a nesrozumitelný pro ty, jimž má sloužit, to je pro občany. Lidé rozumí údajně jen dvěma paragrafům – že pozemek je součástí stavby a že hrušky ze sousedova stromu, které spadnou na naši zahradu, jsou naše.

Protože tyto listy vycházejí v rámci projektu zaměřeného na sladování pracovního a rodinného života, podívejme se na některá ustanovení z oblasti rodinného práva.

Dosud platný zákon o rodině obsahuje přibližně 100 paragrafů, rodinnému právu v NOZ je věnováno více než 300 paragrafů.

Zajímavé je např. ustanovení o tom, že manžel/ka má právo na údaje o pří-

jmech, o stavu jmění a o zamýšlených pracovních, studijních či jiných činnostech druhého manžela/ky. S tím souvisí i povinnost manžela/ky brát zřetel při volbě pracovních, studijních a jiných činností na zájem rodiny, druhého manžela, dětí žijících v domácnosti (i nevlastních), popřípadě dalších členů rodiny.

Bezduvodné opuštění domácnosti jedním z manželů může vést k tomu, že se bude nadále podílet na nákladech rodinné domácnosti, bude-li v ní nadále žít nezletilé dítě.

Zajímavá ustanovení se týkají rodinného závodu. Úprava byla inspirována italským zákoníkem a věnuje se případům, kdy členové rodiny pracují společně (například na vinohradu), společně rozhodují o záležitostech firmy, a to bez přihlídnutí k míře vlastnictví a bez existence pracovněprávních smluv.

Zvláštní ustanovení o domácím násilí rozšiřuje ochranu ohrožených osob nejen na manžele, rozvedené manžele, ale i na další osoby žijící v domácnosti, včetně dětí.

Ochrana ekonomicky slabších členů rodiny je upravena v řadě paragrafů. Například manželé mají přispívat na potřeby rodiny tak, aby životní úro-

veň všech členů rodiny byla zásadně srovnatelná. Dále manžel jako jediný vlastník domu či bytu nemůže nakládat s tímto majetkem způsobem, který by ohrozil bydlení členů rodiny zde žijících. Tato ochrana ekonomicky slabšího se promítá dále v ustanovení, dle něhož má rozvedený manžel, který má byt či dům opustit, právo zde bydlet, dokud mu druhý manžel nezajistí bytovou náhradu.

V zákoníku se posiluje i pozice dítěte, k němuž mají rodiče řadu povinností. Například jsou povinni mu sdělit vše potřebné před rozhodnutím, které se ho významně dotýká, a věnovat pozornost názorům dítěte.

Nově se vztahuje povinnost pečovat o dítě nejen na manžela tohoto rodiče, ale i na jeho druhá či družku.

Dítěti se rozšiřuje okruh osob, s nimiž se může stýkat. Zatímco nyní se jedná pouze o rodiče, prarodiče a sourozence, nově bude právo styku rozšířeno i na osoby dítěti společensky blízké.

NOZ chce tedy posílit vztahy nejen mezi manžely nebo rodiči a dětmi, ale jeho účelem je upravit také poměry v širší rodině. Na jedné straně se dává prostor projevům dobré vůle všech členů rodiny, na druhé straně ochraňuje ty slabší. Rodinné společenství se tak stává významnou hodnotou požívající zvláštní zákonné ochrany.

Přejme si, aby se základní zásady nového občanského dostaly do povědomí všech a aby právo na vlastní štěstí a ohled na práva druhých se staly součástí rodinného života.

Ivana Matoušková

Příjezd svatého Martina do Jihlavy

„Projekt je zaměřen na sladování pracovního a rodinného života a má za cíl vyvolat diskusi a hledat cesty spolupráce mezi veřejnou správou, komerčním a neziskovým sektorem.“

Když jsem si tohle přečetl, napadlo mě, že nejvíce se něco podobného děje v akci kterou pořádáme a která se jmenuje „Příjezd svatého Martina do Jihlavy“.

Akce, která před sedmnácti lety vznikla v Jihlavě spíše jako pohádkový obrázek ze starých jihlavských pověstí. Cílem této akce tenkrát nebylo nic jiného, než připomenout tradice, svátek v té době opomíjený a přitom v historii významný především jako časový mezník. Dalo by se říci „konec sezony“. Do svatého Martina bývala sjednávána služba – končilo hospodářské období, začínala zima...

A to byl důvod k oslavě, ale i k zastavení, bilancování, poděkování...

Několik posledních let tuto slavnost připravuje a organizuje občanské sdružení Jihlavský haviřský průvod, který má ve svých stanovách obnovu a udržování starých tradic. Je to hrstka dobrovolníků, často rodin a rodinných příslušníků, která vznikla kolem obnovené tradice jihlavských haviřských průvodů. Všichni členové spolku vykonávají tuto činnost dobrovolně jako svého koníčka bez nároku na odměny. Bez spolupráce a především finanční podpory statutárního města Jihlavy by ovšem byla tato činnost nepředstavitelná. Město Jihlava vyhlašuje za tímto účelem granty na významné kulturní akce, mezi které se svatý Martin zařadil především pro obrovský zájem veřejnosti. Patří pravděpodobně k největší události roku a návštěvnost se v loňském roce odhadovala na deset tisíc účastníků. To samozřejmě vede i k tomu, že o tuto akci začínají mít

zájem podnikatelské subjekty. Začíná je zajímat reklama na takové akci a samozřejmě možnost poskytování služeb a prodeje.

Takže shrnul bych spolupráci dobrovolníků zapojených ve spolcích nebo jiných neziskových organizacích, (úzce spolupracujeme s Centrem pro rodinu a sociální péči Vysočina) veřejné správy a komerčního sektoru několika obrazy. Celé rodiny už mají své vlastní kostýmy do průvodu svatého Martina a rády se jej zúčastňují. Město tuto akci finančně podporuje a představitelé města se zúčastňují průvodu. (Loni šlo v průvodu devět čelných představitelů města Jihlavy.) Na akci participuje desítky prodejců s nabídkou občerstvení, dáreků, hraček, upomínkových předmětů a hlavně všichni provozovatelé restaurací v centru města jsou velmi spokojeni s návštěvností svých zařízení. Jejich tržby jsou dvoj až čtyřnásobné oproti jiným, všedním dnům.

Milan Kolář

Z aktivit projektu „Rovnost šancí na Vysočině“

Ve čtyřech okresech Kraje Vysočina se v říjnu a listopadu konala série celkem 10 seminářů s názvem „Sladování pracovního a rodinného života a problematika rovných šancí“ určených jak pro zástupce veřejné správy, tak pro neziskové organizace a podnikatelské subjekty. Tyto semináře byly účastníky velmi kladně hodnoceny a ukázaly, že nejen v krajském městě je možné pořádat setkání odborníků a veřejnosti na vysoké úrovni. Příspěvky lektorů, kterými byli odborníci z praxe, zahrnuly širokou oblast podnětů a informací prakticky využitelných aktéry rodinné politiky.

Většina příspěvků je k dispozici na Rodinném portálu Kraje Vysočina: http://www.kr-vysocina.cz/rodinny_portal.asp.

V průběhu letních měsíců se do realizace projektu zapojily další spolupracovnice – maminky na rodičovské dovolené a nezaměstnané ženy, a to jako tazatelky v rámci průzkumu ve firmách na Vysočině. Z reakcí tazatelek na tuto

pracovní zkušenost vybíráme: „*Nikdy by mě nenapadlo se na podobnou práci hlásit, ale když jsem byla koordinátorkou oslovena, zkusila jsem to. Samotnou mě překvapilo, jak mě průzkum bavil. Škoda, že tato práce nemá pokračování.*“ „*Zkušenost s dotazováním mi přinesla možnost podívat se do firem z trochu jiného úhlu. Komunikovat s jejich vedením nejenom jako žadatel o zaměstnání. V přístupu Krajského úřadu jsem ocenila především to, že tuto možnost nenabídlí komerční firmě, ale ženám na mateřské dovolené. Kontakt s koordinátorkou projektu mi pak usnadnil i další účast na souvisejících akcích, jako byly odborné semináře na toto téma.*“

Budeme rádi, pokud nám zašlete své náměty a návrhy témat, jimž by měla být v této problematice věnována zvýšená pozornost v další fázi projektu.

*Na základě podkladů Soni Krátké a Terezy Červinkové zpracovala
Ivana Matoušková*

Kontakty na regionální koordinátory projektu:

Mgr. Ing. Miroslav Cejpek,
regionální koordinátor – Třebíč,
e-mail: m.cejpek@trebic.cz,
tel.: 725 384 324

Ing. Jarmila Menšíková,
regionální koordinátorka – Havl. Brod,
e-mail: koordinator.hb@seznam.cz,
tel.: 734 694 502

Ing. Soňa Krátká,
regionální koordinátorka – Jihlava,
e-mail: sona.kratka@volny.cz,
tel.: 734 694 501

Mgr. Bc. Tereza Červinková,
regionální koordinátorka – Žďár n. S.,
e-mail: terezacervikova@gmail.com,
tel.: 734 694 503

Mgr. Monika Brzoňová,
regionální koordinátor – Pelhřimov,
e-mail: monika.brzonova@gmail.com,
tel.: 734 694 490

Kontakt na hlavní kanc. projektu:

Krajský úřad Kraje Vysočina,
Odbor sociálních věcí,
Žižkova 57, 587 33 Jihlava
Mgr. Líbuše Hajčiarová,
e-mail: Hajciarova.L@kr-vysocina.cz,
tel.: 724 650 279

Více informací o projektu a užitečné odkazy najdete na:

www.kr-vysocina.cz/rodinny_portal

FEJETON

Rodina v „síti“

Máme čtyři děti. Jsou již dospělí. Starší dcera je vdaná a mimo domov, starší syn je věčně v práci, mladší syn ve škole či u přítelkyně a mladší dcera je stále někde „v prachu“. Jak těžké je sejít se pospolu! V někdejších dobách rodina žila pohromadě. A to velká rodina – děti, rodiče, prarodiče, ba i pravnuci a praprarodiče. Dorozumívání a spojení mezi nimi probíhalo, jak se dnes moderně říká: „Face to face!“. Také přátelé byli blízko, v sousedství či ve stejné vsi.

Nastala však doba elektronická! Jsme stále ve spojení. Díky mobilním telefonům, internetu a sociálním sítím komunikujeme s daleko více lidmi, než tomu bylo v minulosti. Facebook, Twitter, Google+, Lidé, Líbímseti a jiné sociální sítě nám to umožňují. Přiznám se, že se v nich příliš nevyznám. Jsem „stará škola“ a pokud si s někým chci popovídat, dohodnu si s ním schůzku. Je pravdou, že pomocí mobilního telefonu či e-mailu, ovšem v mém případě se jedná pouze o flexibilnější náhradu dřívějších způsobů smlouvání schůzek. Na setkání se poté mohu svému spo-

lečníkovi, společníci či společníkům podívat do očí, podat jim ruku pohladit je, políbit nebo učinit toto vše v různých variacích a v rozličném pořadí. Prostě, paráda!

Když byl mladší syn ve Velké Británii, mohli jsme se s ním slyšet a, díky webové kameře a ICQ, i vidět každý den, v po mobilu domluvený čas. Taky super! Ovšem to předchází chybí. Chybí mně a jsem přesvědčen, že rovněž chybí i ostatním mým generačním soupeřům. Bude však scházet i našim dětem a vnukům? Nevím?! Jenom vztyčuji ukazováček!

Více komunikačních kanálů vůbec nemusí zaručovat kvalitnější komunikaci. Osobní kontakt totiž umožňuje, z mého pohledu podloženého dlouholetou zkušeností (Abrahámoviny mám již za sebou), navazovat a udržovat vztahy upřímnější a vřelejší. Dokáže i lépe řešit konflikty – pravda, někdy třeba o něco bouřlivěji – a následně urovnávání vztahů je taktéž opravdovější a mnohdy i příjemnější.

Navíc elektronická komunikace s sebou přináší různorodá rizika. Právě z důvodu neosobního styku jsme, my lidé, mnohdy k našim protějškům „na

síti“, které důvěrně neznáme, otevřenější než je vhodné, dobré a pro nás prospěšné. Pomineme-li největší nebezpečí u nedospělců, která mohou vyvolat nepříjemnosti rozsahu nedozírného, tak z toho mohou vyplynout rozličná zklamání, duševní otřesy či finanční újma.

Tímto zamyšlením v nijakém případě neodsuzuji výtoky současné éry. Jenom chci upozornit, že množství facebookových kamarádů a přátel nemůže nahradit bytosti v našem nejbližším okolí – sourozence, rodiče, prarodiče, spolužáky či spolupracovníky. Mezi nimi si vytvářejme a pěstujeme kladné vztahy. A v tomto smyslu se zaměříme především na ty nejbližší, se kterými a mezi kterými jsme vyrostli, to znamená na matku, otce, sestry, bratry, babičky a dědečky. Jejich SÍŤ je nezastupitelná a dávala nám, dává a bude dávat nejvíce! Žijme s nimi! Oslavujme s nimi narozeniny, jmeniny, Vánoce a jiné příležitosti hodné setkání. Chodme s nimi na výlety. Jezdíme s nimi.

A budme rádi, že je máme!!!

Miroslav Cejpek